

pagten. — *Foruden ved de i Voldgiftstraktaterne indeholdte Bestemmelser er Danmark ogsaa forpligtet til at lade Stridigheder afgøre ved Voldgift i de Tilfælde, hvor det i Traktater særligt maatte være fastsat, at Stridigheder om Traktatens Forstaaelse skal afgøres paa denne Maade.*

Af særlig Betydning er de *flersidede Traktater, der forpligter til at søge Stridigheder løst ad fredelig Vej, nemlig Folkeforbundspagten, der indeholder Forpligtelse til at gøre enhver Strid, som kan føre til et Brud, til Genstand enten for Voldgift eller for en Undersøgelse af Raadet, uden dog i alle Tilfælde at udelukke Adgang til Krig, naar de anviste Veje er prøvet, den fakultative Bestemmelse i Artikel 36 i Statutten for den mellemfolkelige Domstol, som Danmark har underskrevet og ratificeret, og hvorved det forpligter sig til uden yderligere særlig Overenskomst at anerkende Domstolens Domsmyndighed for bindende i Stridigheder med enhver anden Stat, der gaar ind paa den samme Forpligtelse (for Tiden 20 Stater), for saa vidt disse Stridigheder angaar en eller nogle nærmere angivne Retstvistigheder, og Kellogg-Pagten, ved hvis Artikel 2 de kontraherende Parter erklærer sig enige om, at Afgørelsen eller Løsningen af alle Uoverensstemmelser eller Stridigheder, som maatte opstaa mellem dem, af hvilken Art eller Oprindelse disse end maatte være, aldrig maa søges ved andre end fredelige Midler.*

Af det foregaaende vil det fremgaa, at af de for Tiden mellem Danmark og andre Magter i Kraft værende 17 Voldgiftstraktater omfatter de 14 Stridigheder af enhver Art. Selv om nogle af dem foreskriver en forskellig Behandling for retlige og politiske Uoverensstemmelser, tilsigter de dog alle at sikre en endelig fredelig Løsning. Af de andre Traktater er den med Tyskland afsluttede af samme Type som Locarno-Traktaterne, den amerikanske af samme Indhold som de øvrige af de Forenede Stater i de sidste Aar afsluttede Voldgiftstraktater og angaar ligesom den britiske Voldgiftstraktat kun retlige Stri-

digheder; disse Traktater tager yderligere visse Forbehold.

Det er imidlertid ikke nok, at Staterne har forpligtet sig til i større eller mindre Udstrækning at søge Stridigheder løst ad fredelig Vej, der maa ogsaa være truffet *Aftale om den nærmere Fremgangsmaade og om de Organer, der skal medvirke ved Løsningen af Konflikten, idet Traktaternes praktiske Betydning i høj Grad vil afhænge af disse Bestemmelser.*

I den ældste forbeholdsløse danske Voldgiftstraktat, den med Holland, der som ovenfor nævnt omfatter alle Stridigheder, bestemmes det, at alle Stridigheder, der ikke har kunnet løses ad diplomatisk Vej, skal forelægges den faste Voldgiftsret i Haag. Inden Parterne imidlertid kan henvende sig til Voldgiftsretten, skal de undertegne en særlig Voldgiftsaftale, der klart skal fastslaa Stridens Genstand, Omfanget af Voldgiftsmændenes Myndighed og de Tidsfrister, der skal iagttages med Hensyn til Voldgiftsrettens Sammentræden og Proceduren. Den Voldgiftsdomstol, der her er Tale om, er den i Henhold til den paa den første Haagkonference i 1899 vedtagne Konvention om fredelig Bilæggelse af internationale Stridigheder oprettede faste Voldgiftsret, der imidlertid ikke er saa fast, som Navnet angiver. Den bestaar kun af en Liste, hvorpaa hver Stat højst kan opføre 4 paa 6 Aar valgte Personer. Blandt disse vælges saa for hvert enkelt Tilfælde en Voldgiftsret paa 5 Medlemmer, hvoraf hver af Parterne vælger to, medens det femte Medlem, Opmanden, vælges af de af Parterne valgte Medlemmer. Kan Enighed om Opmanden ikke tilvejebringes, foreskrives Regler, der sikrer dennes endelige Valg. Haagkonventionen forudsætter saaledes, at begge Parter medvirker. Undslaar den ene Part sig i at vælge Voldgiftsdommere, foreskrives ingen Løsning. Det samme gælder, hvis Parterne ikke kan enes om Voldgiftsaftalen, idet hverken den dansk-hollandske Voldgiftstraktat eller den ældre Haagkonvention anviser nogen Vej. I Forholdet til Holland har Danmark saaledes en Voldgiftskonvention, der omfatter